

Skanska Sverige AB:s yttrande avseende Förslag till Boverkets föreskrifter om krav på tomter (dnr 3295/2021), bostädernas lämplighet för sitt ändamål (2478/2023), tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och eller orienteringsförmåga i byggnader (dnr 3680/ 2021) och översiktsplan (dnr 2787/2022)

Skanska är ett av världens största bygg- och projektutvecklingsföretag som skapar innovativa och hållbara lösningar som formar hur vi lever, arbetar och umgås. Vi har funnits i 135 år och vår verksamhet i Sverige består av bygg- och anläggningsverksamhet, bostadsutveckling och kommersiell fastighetsutveckling. Skanska vill vara en del av klimatomställningen där minskade koldioxidutsläpp, för både oss och våra kunder, är en tydlig del av vår affär.

Skanskas övergripande inställning till förslaget

Boverket anger att målet för regelarbetet är att skapa en tydlig struktur med verifierbara funktionskrav som är teknik- och materialneutrala. Detta menar Boverket ska öppna för innovation och därmed främja kostnadseffektiva lösningar och nytänkande som på längre sikt kan bidra till att förbättra produktiviteten och pressa byggkostnaderna. Skanska anser att en tydlig struktur med teknik- och materialneutrala, verifierbara funktionskrav är positivt för att möjliggöra en effektiv klimatomställning i samhället, men att liggande förslag ännu innehåller avgörande brister som innebär att föreskrifterna riskerar att ge motsatt effekt.

Övergripande synpunkter

Skanska har tidigare lämnat yttrande avseende Förslag till Boverkets föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö (dnr 29/2022) respektive Förslag till Boverkets föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader (dnr 30/2022).

Vad gäller övergripande synpunkter hänvisar Skanska till ovanstående nämnda yttrande i tillämpliga delar. Dessutom görs följande kompletteringar:

- Det kommer att saknas nödvändiga handböcker och standarder. Framtagandet kommer att ta tid vilket får till följd att tiderna för implementering inte följs. Skanska anser att tidplanen för implementering bör ses över med hänsyn till åtgärderna som ska genomföras.
- Definition av vad som avses med "branschen" saknas. Byggbranschen är en komplex och omfattande bransch med många intressen. Det blir svårt att tolka och förstå vad som förväntas och av vem. Skanska anser att begreppet bör utvecklas med vem som avses.
- De allmänna råden planeras att ersättas av vägledning motsvarande PBL-kunskapsbanken vilken då kommer att få en styrande roll och branschstandarder en underordnad betydelse. Det skapar en rättsosäkerhet då denna kunskapsbank revideras utan historisk dokumentation. Dessutom saknas spårbarhet.
- Betydelsen av förutsägbarhet i regelverk är viktig vid val av kvaliteter och kvantiteter i samband med utformning och dimensionering vilket i sin tur påverkar kostnaderna. Att veta i

högre utsträckning vad som kommer att accepteras i samband med bygglovshandläggning i kommunerna är avgörande för branschen och för ambitionen med de nya föreskrifterna.

- "Fackmässigt" är inte ett verifierbart begrepp utan lämnar i alltför hög grad fritt för tolkning. Det kommer att krävas anvisningar och föreskrifter/ handböcker och det går inte att ställa krav utan att de finns på plats. Om "fackmässigt" likställs med kommande Certifierade byggprojekteringsföretag så ser vi att verifiering kan vara uppfylld.

- Det förändrade regelverket kommer även att påverka branschen när det gäller:

- Certifieringsbehov för kontroller
- Gränsdragningar och ökad tidsåtgång i processerna
- Myndigheternas acceptansnivåer för innovationer vid bygglovshandläggning

Övergripande konsekvenser av förslaget kan vara:

- Funktionskraven är inte verifierbara. Skanska är positivt till funktionskraven men det behövs en högre detaljeringsgrad av författningstexten för att alla ska veta vilken nivå samhället anser vara tillräcklig, både för byggherren och för byggnadsnämnden. Att överlåta tolkningen av kraven på detaljnivå till byggherren kommer leda till att det blir svårare för konsulter, sakkunniga, kommuner och domstolar att verifiera vilken kravnivå som ska ställas i varje enskilt fall. För att underlätta hanteringen tror Skanska att en mer nedbruten nivå är önskvärd.
- Att de nya föreskrifternas krav kommer att medföra ett behov av nya kompetenser hos byggherrar, entreprenörer och myndigheter i processerna för plan- och bygglov samt i projektering- och byggprocessen. Risken är att det innebär fler aktörer i projekten vilket medför ökade kostnader.
- Olika författningar gör det mer svårnavigerat vilket leder till tid- och kostnadsökningar.
- Risk för olika aktörers särintressen, riskbildning och risktransferering istället för helhetssyn.
- Risk för osäkerhet under processerna. Det som gällt vid beviljat bygglov måste också gälla vid tekniskt samråd. Omtag i sent skede är väldigt fördyrande och tidskrävande. Det är viktigt att t.ex. innovation inom hållbarhet och klimatförbättringar får utrymme och att det från byggherrarnas sida kan bedömas vad som är gångbart under utvecklingsarbetet. Motsatsen kommer att hämma hållbarhetsarbetet och initiativtagarnas mod.
- Idag kan regelverket användas gratis utan att betala för sökt information, såsom standarder. Regelförändringen kan medföra en ökning av kostnaderna, inte minst för små byggherrar.
- Det är tveksamt om det kommer att gå snabbare med de nya föreskrifterna. Med ett tydligt funktionskrav tar det minst lika lång tid till en lösning som med ett skall-krav. Konsekvenserna kan bli rättsosäkerhet och utdragna kostnadskrävande processer.
- Otrygghet hos byggherren vid val av totalentreprenad då det med det nya regelverket blir mer ovisst vad beställaren får.
- Lätt att underskatta den arbetsinsats de förändrade föreskrifterna kräver och inte minst tiden det tar innan det är klart och kommunicerat. Att mycket kan förväntas ske via branschorganisationer gör det inte billigare eller snabbare.
- Det är inte sannolikt att branschgemensamma utvecklade lösningar blir standard via SIS, utan att dessa istället ges ut av branschorganisationer. Samma tekniska fråga

kan då komma att lösas på olika sätt beroende på vilken aktör som publicerar lösningen, samt respektive aktörs kärnfrågor.

- Boverket ser att få beslut överklagas, men det innebär inte att byggnadsnämnd och byggherre är överens. Boverket tar även upp risken med nekat bygglov, start- eller slutbesked samt att branschen avstår från att överklaga pga. merkostnader och risken för tidsfördröjningar. Detta kommer troligen inte att ändras med de föreslagna reglerna.
- Slutsatsen i föreskriften är att efter en övergångsperiod kommer byggnadsnämnderna "skapa bättre förutsättningar och effektivare administration med handläggningstider likt dem vi har idag". Skanskas bedömning är att det finns en risk att om kommande initiativ till innovationer ska hanteras i bygglovsprocessen kommer handläggningstiden att bli utdragen och mer oklarheter uppstå.

Specifika synpunkter - Föreskrifter om krav på tomter

1 kap. Övergripande bestämmelser

1 kap. 10 § Enligt paragrafen ska kontroll utföras av projektering, under utförande och vid färdigställandet. Egenkontroller under projektering, genomförandet och besiktning i samband med färdigställandet förutsätts fortsätta enligt modeller som är vedertagna idag. Skanska anser att Boverket bör förtydliga hur paragrafen förhåller sig till PBL och andra författningar.

Vem har rätt att godkänna projektering? Skanska anser att aktörerna såsom byggherrar och entreprenörer ska kunna godkännas eller certifieras och därmed ansvara för och godkänna projekteringen.

2 kap. Tillgänglighet och användbarhet

2 kap. 4 § Begreppet "jämn" yta är fritt för tolkning och kommer att skapa osäkerhet i samband med besiktningar av färdiga ytor. Ett förtydligande avseende toleranser är önskvärt.

2 kap. 4 § Den tillåtna lutningen på gångytan motsvarande 1:12 i längsriktningen bör specificeras i båda riktningarna.

I beskrivning av förslaget 5.3 anges "om det inte är orimligt". Formuleringen lämnar stort utrymme till tolkningar vilket försvårar i utformningsarbetet. Tydligare riktlinjer med minimikrav underlättar i alla delar av processen. Det finns annars risk för att branschen vill hävda orimlighet medan bygglovshandläggare anser motsatsen.

I beskrivning av förslaget 5.3.1 är begreppet "Nedsatt rörelseförmåga" alltför omfattande. Utan hänvisning till t.ex. standarder som definierar vad som är tillgängligt för personer med nedsatt rörelseförmåga omfattas alla typer av nedsatt rörelseförmåga. Tidigare har det funnits t.ex. en öppningskraft som även en person med nedsatt rörelseförmåga bedöms klara. I förslaget finns det inte någon begränsning.

Detsamma gäller för 5.3.1 "Nedsatt orienteringsförmåga".

Beskrivning av förslaget 5.3.4 bör förtydligas. Det kan tolkas som att om det är planerat ett lutande plan så måste det ändå finnas en trappa för att den rörelsehindrade personen ska ha valmöjligheten. Det kan tolkas som att om det är planerat ett lutande plan måste det ändå finnas en trappa för att den rörelsehindrade personen ska ha valmöjligheten. Detta blir en kostnadsdrivande åtgärd som också tar mycket utrymme i anspråk.

I beskrivning av förslaget 5.3.5 nämns inga förväntningar vid uppförande av mobilitetshus. Skanska anser att det behöver nämnas vad som gäller avseende tillgänglighet för dessa parkeringslösningar.

3 kap Framkomlighet för utryckningsfordon

I beskrivning av förslaget 4.3.4 beskrivs räddningstjänstens olika förutsättningar i kommunerna och utvecklingsarbetenas påverkan på räddningstjänstens förmåga. Byggbranschen är i behov av tydlighet och förutsägbarhet och skulle därför uppskatta om minimikrav kan utformas som täcker in vad som måste uppfyllas oavsett var i landet byggprojektet befinner sig.

Vidare upplevs det försvårande och otydligt att t.ex. tillgänglighet hanteras i bygglovsskedet medan räddningsvägar godkänns under tekniskt samråd inför startbesked. Lösningar som

intimt hänger ihop med varandra bör behandlas i samma skede. För att inte riskera onödiga omtag bör t.ex. 5.323 hanteras i bygglovsskedet och byggherren därmed säkerställa erforderliga lösningar för detta inför ansökan om bygglov.

I beskrivning av förslaget 5.4.1 är krav på skyltning inte med pga. att det är ett tekniskt egenskapskrav och inte prövas vid bygglov. Tekniska egenskapskrav prövas vid start- och slutbesked. Om inte skyltning är med i föreskriften blir det inte heller en fråga för start- och slutbesked. Jmf t.ex. föreskrift "Tillgänglighet" som har tydlig uppdelning i föreskriften för Utformningskrav och Tekniska egenskapskrav. I detta förslag till föreskrifter innehåller Föreskrifter kap 4 som prövas i bygglov och kap 5 som prövas i start- och slutbesked.

4 kap. Skydd mot olyckor

4 kap. 1 § Hur bedöms det om en gångyta är i behov av balansstöd? I många fall blir det orimligt att ställa krav på balansstöd, typ räcke på villatomter. Föreskriften gör ingen skillnad på flerfamiljs- och enfamiljshus, vilket vore önskvärt.

4 kap. 2 § Kravet bör specificeras ytterligare så att inte tveksamheter kring lösningar uppstår. Definitionen av "barn" (barnets ålder och därmed förmåga) blir avgörande för vilka lösningar som är lämpliga.

Det bör förtydligas i föreskriften vilka risksituationer som avses, t.ex. om regeln avser fall till annan nivå, brant slänt, L-stöd längs med gångvägen eller om det är fall till samma nivå.

En överdriven tolkning av behovet av balansstöd såsom behovet av ledstänger är kostnadsdrivande och försämrar andra kvaliteter på fastigheten. Skanska anser att det behövs tydligare krav.

5 kap. Skydd mot olyckor vid uppförande av vissa andra anläggningar än byggnader

5 kap 2 § Att särskilt nämna att simbassänger med vatten bör utformas med skydd mot barnolycksfall är olämpligt. Kravet bör utformas så att alla bassänger eller behållare med vatten ska skyddas.

5 kap 2 § Villatomter med simbassänger utformas med i vissa fall häckar eller plank/staket men också med tak eller lock. Hur långt ifrån bassängen kan skyddet finnas för att vara tillräckligt? Föreskrifterna bör redovisa minimikrav.

5 kap. 4 § Det saknas en definition av "sluten tomt". Som anges ovan kan en tomt inhägnas på olika vis. Föreskriften bör definiera "sluten tomt".

5 kap. 4 § Risken för barnolycka är överhängande i flera sammanhang kopplade till bassänger och dammar. Kravställningen riktar sig till tomter och fastigheter och i huvudsak där bassänger för bad upprättas. Runt om i våra städer finns det dammar och dagvattenmagasin som är öppna och saknar inhägnader, t.ex. i parker eller i nya villaområden. För att säkerställa skyddet mot olyckor bör alla vattenanläggningar omhändertas i kravställningen.

Specifika synpunkter - Bostäders lämplighet för sitt ändamål

1 kap. Övergripande bestämmelser

Skanska är positivt till den ökade tydligheten med uppställning av krav och fler definitioner.

Dock kvarstår behovet av att få klarhet i hur regler ska tolkas så att inte tveksamheter uppstår och så att det i t.ex. bygglovsprocessen inte blir personberoende hur bedömningar görs.

Branschen behöver också veta hur lösningar ska verifieras. Detta gäller i synnerhet för innovationer och nya idéer.

Vem har rätt att godkänna projektering? Skanska anser att aktörerna såsom byggherrar och entreprenörer ska kunna godkännas eller certifieras och därmed ansvara för och godkänna projekteringen.

1 kap. 8 § "Förutsatt" underhåll är ett olämpligt ordval. Vad avses? Är det planerat eller erforderligt underhåll som åsyftas? Ett annat ordval där innebörden framgår tydligare är önskvärt.

1 kap. 10 § Paragrafen handlar om ändring av byggnader och kan istället ligga under kap. 4.

2 kap. Utformning på bostäder vid uppförande av nya byggnader

2 kap. 1 § För tydlighetens skull bör bostadsfunktionerna anges i texten och hänvisning till PBF göras. Förenkling av reglerna öppnar upp för nya möjligheter. Det vore bra med en indikation på om det är OK för vissa funktioner att överlappa varandra. Det vore också önskvärt om det framgick vad som gäller för bostäder i flera plan även om detta regleras i de nya tillgänglighetsföreskrifterna. Det är problematiskt att "långsiktig användning", "avsett antal boende" och "behov av avskiljbara delar av rum" lämnar stort utrymme för tolkning.

2 kap. 3 § och 4 § Det är otydligt om rum för personhygien kan vara samma rum som tvätt/tork. Det kan också tolkas såsom att tvätt/tork kan vara i kök. Skanska anser att det bör förtydligas vad som menas och vad som är tillåtet.

2 kap. 5 § Ett effektivt sätt att hantera tvätt/tork är att samlokalisera det på ett tillgängligt sätt. Det framgår av kapitel 2 att gemensam tvätt/tork får finnas men utrymmet ska finnas i närheten, vilket försvårar tvättutrymme i källare eller på t.ex. bottenvåningar. Skanska anser att en större frihet att lösa tvätt/tork erfordras i en hållbar framtid. Givetvis med respekt för trygghetsfaktorer och tillgänglighet. Begreppet "i närheten" bör också definieras och utvecklas.

2 kap. 6 § Skanska anser att det inte är bostadsfunktionerna utan utrymme för bostadsfunktionerna som ska kunna delas.

2 kap 8 § Bör det inte vara boendeenheter för en eller flera personer som kan dela utrymme för bostadsfunktioner? Kan inte särskilda boendeformer för äldre inkluderas här, med tillägget att utrymmet för de delade funktionerna ska finnas i anslutning till boendeenheterna, och på så vis ersätta 9§?

2 kap. 9 § Skanska anser att gruppen dementa personer bör omhändertas i regelverket. Sådana personers boende på ett särskilt boende bör eventuellt inte ha tillgång till spis på grund de risker som kan uppstå.

Dessutom, att likställa de tillfälliga studentbostäderna med andra boenden riskerar att minska motivet till att bygga studentbostäder och riskerar även att driva kostnader.

I Beskrivning av förslaget 5.3.3 tolkar Skanska regeln som att det kommer att finnas möjlighet att argumentera för viss andel lägenheter med sovrum i 3 RoK utan plats för parsäng med anledning av den stora andelen ensamhushåll. Detsamma gäller med samma argument, behovet av förvaring i motsvarande lägenhet. Ett förtydligande av hur regeln ska tolkas är önskvärt.

3 kap Tekniska egenskapskrav på bostäder vid uppförande av nya byggnader

3 kap. 2 § Krav saknas på "maskinell tvätt och tork" i de fall då gemensam tvättstuga saknas. Det finns ytterst få hushåll som klarar sig utan tvättmaskin, vilket därför bör ingå som standard i alla bostäder. Dock skulle ett krav på maskinell tork i vissa fall undantas eftersom tvätt kan torkas genom upphängning. Detta skulle då medföra att tvättpelare kan installeras eftersom det inte kommer i konflikt med kraven på tillgänglighet

I beskrivning av förslaget 5.3.7 hänvisas till en standard som i gällande BBR varit helt styrande. Det framgår redan att standarder, handböcker mm kan användas. Skanska föreslår borttagning av denna hänvisning som riskerar att bli ett exempel/råd som tolkas som föreskrift. Hänvisning till SS 91 42 21 upprepas som exempel på flera ställen i föreskriften.

4 kap. Krav på bostäder vid ändring av byggnader

4 kap 1 § I paragrafen beskrivs att avsteg kan göras enligt vissa villkor. Är bestämmelsen att likställa med liten avvikelse enl. 1 kap. 3 §? Hur kommer detta att hanteras i bygglovsprocessen och bygglovsbeslutet? Kan start- eller slutbesked nekas om byggnadsnämnden anser att regeln har tillämpats felaktigt? Skanska anser att detta bör förtydligas.

4 kap. 1 § Det beskrivs att en oskälig kostnad kan utgöra skäl för avsteg. Det bör framgå hur och vem som avgör om kostnaden är oskälig. Dessutom anser Skanska att oskälig klimatpåverkan också bör vara skäl för avsteg.

4 kap 2 § Paragrafen är utformad med tre punkter men den omfattar i praktiken fyra. Skanska föreslår att villkoren utformas med fyra punkter.

4 kap. 4 § Skanska anser att det krävs ett förtydligande kring vad som avses med att "upprätthålla funktionen hos de tekniska systemen på en acceptabel nivå". Det kan upplevas godtyckligt och svårt att förutsäga i förväg vilken nivå som är "acceptabel". Tekniska system har också i alla framtida projekt en väldigt central roll i ett hållbart byggande som det inte ska kompromissas med.

4 kap 5 § Paragrafen innehåller en utförlig och användbar samling av kriterier för bedömningen av om en byggnad ska anses vara särskilt värdefull. Bra att avsluta med en begränsning så att spannet inte blir för stort. Det bör dock förtydligas vem som tar beslut och var i myndighetsutövandet/ processen som det tas.

I beskrivning av förslaget 5.3.2, medför ändringen att det blir samma regler för en bostad på 200 m² som <35 m² och <55 m²? Medför ändringen att det blir svårare (dyrare) att bygga små lägenheter jämfört med tidigare då små lägenheter hade en tydlig regel för när avskiljbarhet krävdes? Skanska anser att ett tydligare motiv till ändringen i regelverket är nödvändig.

Specifika synpunkter - Tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga i byggnader

1 kap. Övergripande bestämmelser

Skanska är positivt till ambitionen med ökad tydlighet men behov kvarstår att få klarhet i hur regler ska tolkas så att inte tveksamheter uppstår och så att det i t.ex. bygglovsprocessen inte blir personberoende hur bedömningar görs. Kraven måste förtydligas.

Branschen behöver också veta hur lösningar ska verifieras. Detta gäller i synnerhet för innovationer och nya idéer.

1 kap. 5 § "Studentbostad" borde även omfatta studentbostad för studerande vid t.ex. folkhögskola eller om det finns studentboende kopplat till gymnasium med specifik inriktning som idrott, lantbruk mm, eller varför inte "Forskarbostäder" vid ESS/Max IV.

1 kap. 5§ "Användbar" är ett vagt begrepp som ger utrymme för olika tolkningar och därför skapar både osäkerhet och rättsosäkerhet.

I beskrivning av förslaget 5.2.6 anser Skanska att det är otydligt vem som bedömer om en lösning är tillfredsställande. Det bör framgå om det t.ex. är i bygglovsprocessen som bedömningen kommer att göras.

2 kap. Utformningskrav vid uppförande av nya byggnader

2 kap. 1 § Är kravet avseende möjligheterna att kunna anordna ramp entydigt för en- och tvåbostadshus? Finns det möjlighet att arbeta med andra lösningar såsom lyftbord eller utomhushiss? Det är begränsande att tala om "ramp" eftersom det begränsar innovationsförmågan. Det ska vara teknikneutralt, vilket är syftet med regeländringen.

2 kap. 1 § Innebär "...att det går att ordna ramper". Att det inte behövs från början? Får en- och tvåbostadshus vara utan tillgänglig entré från början? Det innebär då att besökare i rullstol inte har en tillgänglig entré och inte "självständigt" kan besöka huset. Det kan tolkas som att det är viktigare att alla balkonger är tillgängliga från början än att entré till en- tvåbostadshus är tillgänglig från början. Skanska anser att det måste tydliggöras vad som gäller och att kravet är logiskt.

2 kap. 2 § Det finns ett stort utrymme för tolkning för att bestämma breddmått utifrån utformning och längd av utrymmet. I publika lokaler ska utrymmet ha minst bredd 1,30m. Gäller bredd 1,30m oavsett längd på utrymmet?

2 kap. 2 § "Användning och frekvens av användning" är försvårande parametrar när det kommer till bedömning av om lösningen uppfyller kraven. Kravet uppmuntrar till mycket diskussioner i bygglovsprocessen. I 5.3.1 kommenteras detta ytterligare, men inget specifikt utan bara att det kan behövas vara bredare beroende på användning och frekvens, men även möjlighet för att det är smalare. Skanska anser att detta kräver ett förtydligande.

2 kap. 3 § "Tillräcklig plats" är otydligt och upplagt för tolkning. Vad innebär det i praktiken att det inte blir någon skillnad mot dagens allmänna råd? Hänvisa hellre till andra standarder i

EU för tillgänglighet. Skapa möjlighet till innovation – t.ex. en sensor som läser av om det står en rullstol utanför och då öppnar dörren utan att det behövs plats vid sidan om.

2 kap. 4 § Kravet "vilplan utformat med hänsyn till användningen" ger utrymme för olika tolkningar avseende hur lång en ramp får vara innan det behövs ett vilplan. Det blir svårt att veta i utformningsarbetet vad som gäller.

2 kap. 4 § Gäller kravet för maximal lutning 1:12 även för tvärlutning? Får det samtidigt luta 1:12 i längd- och tvärlutning? Det erfordras ett förtydligande kring hur kravet ska tolkas.

2 kap. 5 § Är kravet på rullstol plus en medhjälpare ett hårdare krav än tidigare? T.ex. har en trapphiss med plattform bara plats för rullstol men å andra sidan är den nåbar från trappan av medhjälparen. Är detta då en tillräcklig lösning? Andra lösningar såsom en "FlexStep" kanske inte heller har plats för medhjälpare. Skanska anser att föreskriften måste förtydligas.

2 kap. 9 § "...utrustning som kan göras tillgänglig...med nedsatt rörelseförmåga." Skanskas tolkning är att det inte behöver vara tillgängligt från början, liksom att det inte behöver vara tillgängligt för personer med nedsatt orienteringsförmåga utan bara för personer med nedsatt rörelseförmåga. Skanska anser att det krävs ett förtydligande om vad som avses.

2 kap. 10 § "...utrustning som kan göras tillgänglig...med nedsatt rörelseförmåga." Skanskas tolkning är att det inte behöver vara tillgängligt från början, liksom att det inte behöver vara tillgängligt för personer med nedsatt orienteringsförmåga utan bara för personer med nedsatt rörelseförmåga. Skanska anser att det krävs ett förtydligande om vad som avses.

2 kap. 11 § Det krävs ett mått på hur stor en säng minst ska vara.

2 kap. 12 § Det behöver förtydligas vad som gäller för tillgänglighet till terrass/uteplats för lokaler. Det är ottydligt om endast någon eller alla uteplatser ska vara tillgängliga.

2 kap. 12 § Kravet att kunna göra balkong/terrass/uteplats tillgängliga i efterhand innebär att det blir väldigt svårt att ha en uteplats på entréplan och en uteplats på det andra planet vid t.ex. suterränghus. Räknas exempelvis ett trädäck på en bergsknalle på tomten som uteplats? Åtgärden kan i exemplet inte genomföras i efterhand.

3 kap. Tekniska egenskaper vid uppförande av nya byggnader

3 kap 1 § Det behöver tydliggöras vad som menas med "lätta att upptäcka". Det är ett godtyckligt begrepp som ger onödigt tolkningsutrymme.

3 kap. 6 § Det behöver tydliggöras vad som menas med god hörbarhet, god taluppfattbarhet och god orienterbarhet. Ordvalet "god" är väldigt godtyckligt och ger onödigt tolkningsutrymme.

3 kap. 7, 8 och 9 § WC för allmänheten skall kunna användas "självständigt". För motsvarande utrymme i en bostad saknas detta krav och det finns inte heller avseende utrymme för matlagning. Skanska anser att detta behöver förtydligas och förklaras.

4 kap. Krav vid ändring av byggnader

4 kap. 5 § Föreskriften kan tolkas som försvårande då det inte är rimligt att installera hiss för att man gör om en planlösning. Skanska anser att kravet inte ska omfatta planlösningar då det kommer att medföra ansökan om undantag enligt andra paragrafer.

4 kap. 8 § Vem avgör om en byggnad är särskilt värdefull? I kommentarer kap 9 sid 107 står kortfattat att det underlättar för kommunens beslut. Det bör framgå tydligt av bestämmelsen att det är kommunen och vilken kommunal instans som fattar beslutet.

2.9 Centrala begrepp

2.9 Begreppet "nedsatt rörelseförmåga" är alltför omfattande. Utan hänvisning till t.ex. standarder som definierar vad som är tillgängligt för personer med nedsatt rörelseförmåga omfattas alla typer av nedsatt rörelseförmåga. Tidigare har det funnits t.ex. en öppningskraft som även en person med nedsatt rörelseförmåga bedöms klara. I förslaget finns det inte någon begränsning.

Hur skall man projektera för t.ex. Kap 3 § 3? Dörrar som klarar att användas självständigt för alla variationer på nedsatt rörelseförmåga? Skanska anser att en definition är nödvändig.

Utan begränsningar för i vilken omfattning nedsatt rörelseförmåga skall omfattas av begreppet ger det tolkningsutrymme och risk för långtgående åtgärder till låg nytta. Jmf t.ex. ramp och krav på lutning 1:12. Även den lutningen är säkert för mycket för vissa funktionsnedsättningar, men här görs en begränsning för vad samhället tycker är rimligt. Vad menas för övrigt med "självständigt"? Är det självständigt om en personlig assistent behöver hjälpa till?

Begreppet "nedsatt orienteringsförmåga" är alltför omfattande. Tidigare har det funnits t.ex. anvisningar om kontrastmarkering, storlek på skyltning mm. Nu finnas det inte någon begränsning. "Utvecklingsstörning" och "hjärnskada" enligt Boverkets definition kan vara alltifrån en person som i stort sett klarar sig helt själv till en person som behöver assistans med all förflyttning, all tolkning av kommunikation med andra mm. Skanska anser att en definition är nödvändig.

Specifika synpunkter - Översiktsplan

Skanska är positivt till att alla kommuners översiktsplaner på sikt digitaliseras. Det blir en fördel att kunna lägga samman olika kommuners och regioners data i planeringen i ett större infrastrukturellt sammanhang. Det digitala arbetssättet kommer att underlätta för kommunerna men också för näringslivet.

Standardisering och digitalisering av översiktsplanens utformning och innehåll välkomnas. Genom att använda samma fack (identifikationer) för indelning av dess information undviker man att jämföra felaktigt. Det blir enklare för alla aktörer att jämföra olika översiktsplaner och informationen blir utbytbar, vilket förenklar övergripande analyser. Trots en gemensam struktur finns dock risken att olika system (mjukvaror) utvecklas, som inte blir helt kompatibla. Det är något som kan följas upp i Boverkets fortsatta arbete.

De olika identifikationerna som föreslås för mark- och vattenanvändning är väldigt många. Vissa är detaljerade, vissa är mer övergripande (ex: jordbruk - jordbruksbygd). Då det är översiktlig information som ska kategoriseras bör Boverket nöja sig med de övergripande identifikationerna och spara de detaljerade till detaljplaneskedet. Med färre identifikationer blir kompatibiliteten mellan översiktsplaner större och risken för att snarlik mark- och vattenanvändning hamnar i olika fack mindre. Om man väljer att ha kvar både detaljerade och övergripande identifikationer kan det för tydlighetens skull vara en god idé att dela upp dem i två nivåer.

Det kommer dessutom att bli enklare och därmed snabbare att planera, bygga olika scenarier och justera översiktsplaner, vilket välkomnas.

För frågor kring Skanskas remissvar hänvisas till Skanska kontaktperson Olof Pauli, som nås på olof.o.pauli@skanska.se eller telefon 010-44 83 709.

Med vänlig hälsning,

Eva Torberger
vVD Skanska Sverige

Staffan Andersson
vVD Skanska Sverige